

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118010464
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2118010464.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci proti obžalovanej E. V., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 20.06.2019 pod sp. zn. 9T/15/2018, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.05.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovanej E. V., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 20.06.2019 pod sp. zn. 9T/15/2018 bola obžalovaná E. V. uznaná vinnou pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

si v období od decembra 2016 vrátane až do 20.06.2019 v mieste trvalého bydliska v K. a ani na iných miestach na území Slovenskej republiky, riadne neplnila vyživovaciu povinnosť na svojho syna F. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol zverený do starostlivosti otca F. B., bytom U.. U. XX, K. a výška vyživovacej povinnosti jej bola určená rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 26.10.2016, č.k. 19P/7/2013-268, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.11.2016 tak, že je povinná prispievať na syna F. sumou vo výške 80,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, obžalovaná hoci vedela o existencii svojej vyživovacej povinnosti, túto si pravidelne a v plnej výške neplnila, na výživnom uhradila iba sumu 845,86 Eur, obžalovaná v tomto období poberala invalidný dôchodok a nevyužila všetky možnosti a svoje schopnosti k zvýšeniu si svojho príjmu, hoci bola schopná pracovať, tak sa nezamestnala a ani sa nezaevidovala ako uchádzač o zamestnanie, čím jej vznikol dlh na výživnom vo výške 1.634,14 Eur.

Za tento trestný čin uložil okresný súd obžalovanej podľa § 207 ods.3 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok, ktorý jej zároveň podľa § 49 odsek 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Trestného zákona podmienenečne odložil za súčasného určenia skúšobnej doby v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona okresný súd obžalovanej zároveň uložil, aby v skúšobnej dobe zaplatila zameškané výživné na syna F. B., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 1.634,14Eur k rukám poškodeného F. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom K..

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 184-186 spisu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaná, ktorá v písomne podanom odvolaní prostredníctvom svojho obhajcu (č. l. 190-193 spisu) namietala správnosť napadnutého rozsudku vo výroku o vine a treste s poukazom na tú skutočnosť, že súd prvého stupňa pri ustálení viny nesprávne vychádzal z jej majetkových pomerov (v rokoch 2013 až 2015-

kedy predala byt, bola na dovolenke v zahraničí a pod.), mimo času žalovaného obdobia (ktoré sa datuje až od decembra roku 2016), a tiež nesprávne vyhodnotil jej majetkové pomery, keď z dokazovania jasne vyplynulo, že má zníženú schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a preto výška výživného na jej maloletého syna vo výške 80 Eur mesačne sa nejaví byť primeranou pri jej objektivnom príjme - invalidného dôchodku vo výške 200 Eur a jej ďalšej vyživovacej povinnosti na dcéru X.. Súd v danom prípade nevykonal náležité dokazovanie. Má za to, že výška výživného (v danom prípade) by mala byť určená na sumu minimálneho výživného, čo by zodpovedalo aj súdnej praxi (dve vyživovacie povinnosti po cca 28 Eur, čo je v rozpätí 20-30% jej príjmu) z čoho vyplýva, že dlh na výživnom by bol k dnešnému dňu už splatený a teda by aj zanikla trestnosť činu. S poukazom na uvedené preto navrhla zrušiť napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátiť na nové konanie, príp. rozhodnúť o jej oslobodení spod obžaloby.

Prokurátor okresnej prokuratúry odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodal.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti obžalovanej, obhajcu a prokurátora krajskej prokuratúry.

Obžalovaná ako i jej obhajca na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrvali na podanom odvolaní s poukazom na dôvody v ňom uvedené a zároveň žiadali o oslobodenie obžalovanej spod obžaloby okresného prokurátora.

Prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietnuť, nakoľko považuje napadnutý rozsudok za správny a zákonný.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací nezistil dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovanej podľa § 316 Trestného poriadku ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku. Postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, postupoval v súlade s Trestným poriadkom, na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné dôkazy v rozsahu potrebnom pre náležité zistenie skutočného stavu veci nevyhnutného pre zákonné a objektívne rozhodnutie. Okresný súd tiež dodržal všetky zákonné ustanovenia zmyslom ktorých je zabezpečenie práva obžalovanej na obhajobu, následne v súlade s ustanovením § 2 ods.12 Trestného poriadku vykonané dôkazy vyhodnotil po uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel tak ku správnym skutkovým zisteniam, ktoré zodpovedajú vykonaným dôkazom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku potom okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods.1 Trestného poriadku jasne vyložil, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si vzájomne odporujú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, ako sa prvostupňový súd vyrovnal s obhajobou obžalovanej a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Krajský súd vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému a ustálenému okresným súdom v napadnutom rozsudku nemá žiadne výhrady, závery okresného súdu v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí všetky správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa (ktorý tento v napadnutom rozsudku veľmi podrobným spôsobom odôvodnil).

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II.US 78/05, III.US 264/08, IV.US 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle

ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Ak si potom nadriadený súd osvojuje správnosť záverov napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je jeho úlohou zamerať sa výlučne na riešenie odvolacích námietok odvolateľa.

K odvolacím námietkam obžalovanej:

Na posúdenie schopnosti a možnosti rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 ZR nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové pomery), ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. Ak súd zistí, že rodič zamenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, starostlivo skúma, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu (napr. zo zdravotných dôvodov, z dôvodu odchodu rodiča z funkcie, na ktorej výkon nemá kvalifikáciu, z dôvodu organizačných zmien, zmeny bydliska), ak to tak nie je, vychádza z príjmov rodiča pred zmenou zamestnania /R 27/1970/.

Krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v napadnutom rozsudku boli zohľadnené všetky skutočnosti ohľadne osobných a majetkových pomeroch obžalovanej ako aj odôvodnených potrieb jej maloletého syna F., ako tieto boli preukázané, na základe týchto skutočností bola ustálená celková suma zaostaleho výživného, pričom z hľadiska subjektívnej stránky vo vzťahu k predmetnému prečinu obžalovaná neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by jej vinu zmierňovali, prípadne eliminovali. Keďže obžalovaná neuviedla na svoju obhajobu nič podstatné až na to, že má zníženú schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a výška výživného na jej maloletého syna vo výške 80 Eur mesačne sa nejaví byť primeranou pri jej objektívnom príjme - invalidného dôchodku vo výške 200 Eur, ktorú obhajobu z hľadiska trestnej zodpovednosti nie je možné prijať (nakoľko tieto skutočnosti boli objektívne posudzované už pri rozhodovaní Okresného súdu Trnava v konaní o určení výšky výživného na mal. F. v rozsudku pod sp. zn. 19P/7/2013 zo dňa 26.10.2016), krajský súd nepovažuje za potrebné dôkaznú situáciu naďalej podrobne rozoberať, pretože táto je koniec koncov obsiahnutá veľmi podrobným a dostatočným spôsobom v napadnutom rozsudku.

V danej súvislosti má odvolací súd za potrebné uviesť, že povinnosťou rodiča, ktorému deti nie sú zverené do osobnej starostlivosti, je prispievať na ich výživu a to aj na úkor svojich vlastných potrieb a neprenehávať ich výživu len na rodiča, ktorému je dieťa zverené, pričom je odvolací súd toho názoru, že obžalovaná svojim laxným správaním sa k týmto povinnostiam, kedy bolo jednoznačne preukázané, že v tzv. „predobžalobnom“ období rokoch 2013-2014 disponovala väčším objemom finančných prostriedkov získaných opätovným predajom bytov, ktoré prostriedky použila výlučne pre svojej osobné potreby bez ohľadu na svoje finančné záväzky ohľadne vyživovacej povinnosti do budúca, pričom nepreukázala žiadnu zodpovednosť zodpovedajúcu dospeljej fyzickej osobe v súvislosti s jej starostlivosťou o nezaopatrené dieťa tak, ako jej to vyplýva aj zo Zákona o rodine.

Rovnako je potrebné uviesť, a to i s poukazom na námietky obžalovanej ohľadom jej nízkeho reálneho príjmu pozostávajúceho výlučne s invalidného dôchodku vo výške 200 Eur, že obžalovaná má s ohľadom na svoj vek a i napriek čiastočnej zdravotnej nespôsobilosti rôzne možnosti pracovného uplatnenia, nakoľko žije v oblasti Slovenska, kde je vysoká miera uplatnenia na trhu práce a kde je jedna z najnižších mier nezamestnanosti v súvislosti s najväčšou koncentráciou pracovných miest v súkromnom ako i štátnom sektore. Odvolací súd nevzhliadol žiadnu výraznú prekážku, pre ktorú by sa obžalovaná aj napriek nižšej zdravotnej spôsobilosti (ktorá ju v zmysle civilného rozhodnutia obmedzuje na prácu v stoji s tým, že môže pracovať len 4 hodiny denne) neuplatnila na trhu práce s možnosťou zamestnať sa i za mzdu, ktorá by spolu s jej príjmom z invalidného dôchodku postačovala na zapltenie výživného na syna F. vo výške 80 eur a tiež by postačovala na jej osobné výdavky (vzhľadom na jej osobné a majetkové pomery).

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu preto aj odvolací súd dospel k zisteniu, že konanie obžalovanej tak, ako je opísané v súlade so zisteným skutočným stavom veci vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, naplňa znaky prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods.

3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, ako to správne ustálil okresný súd v napadnutom rozsudku.

V súlade so zákonom postupoval prvostupňový súd aj pri ukladaní trestu obžalovanej. Prihliadal pritom ku všetkým okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska naplnenia účelu trestu a jeho výmery, pričom starostlivo a uvážene prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti (ktoré neboli zistené žiadne), poľahčujúce okolnosti (boli zistené v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák. a teda, že obžalovaná viedla pred spáchaním trestného činu riadny život) a na osobu páchatelky, jej pomery a možnosti nápravy.

Rešpektujúc tieto hľadiská považuje odvolací súd trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 2 (dva) roky (za súčasného uloženia povinnosti uhradiť v skúšobnej dobe celý zameškaný dlh na výživnom) ukladaný obžalovanej na samej spodnej trestnej sadzby stanovenej v ustanovení § 207 ods.3 Trestného zákona za použitia § 36 písm. j), § 38 ods.3 Trestného zákona za zákonný a primeraný tak k závažnosti spáchanej trestnej činnosti, ako aj možnostiam nápravy a prevýchovy obžalovanej. Takto uložený trest zodpovedá požiadavke nielen individuálnej, ale i generálnej prevencie.

Z uvedeného vyplýva, že krajský súd nepovažoval odvolanie obžalovanej proti napadnutému rozsudku za dôvodné, preto ho zamietol podľa § 319 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.